



РЕКТОРИ



ГРИЩЕНКО Микита Минович
(1900–1987)

Ректор (1930–1937)

*Доктор педагогічних наук, професор,
заслужений діяч науки УРСР*



ФІЛІПОВ Олексій Михайлович
(1902–1955)

Ректор (1937–1938)

*Кандидат педагогічних наук, професор,
заступник міністра освіти УРСР (1944–1955)*



БІЛИЙ Олександр Микитович

Ректор (1940–1941)

МОРОЗ А. Н., ЛИТВИНОВ С. А., КОРИТНЮК О. В.

Ректори (1944–1945)



ЧАМАТА Павло Романович
(1898–1969)

Ректор (1946–1950)

Кандидат психологічних наук, професор



РЕКТОРИ

ЗОЛОТОВЕРХИЙ Іван Демидович
(1905–1978)

Ректор (1951–1956)

*Кандидат історичних наук,
професор*



ПІДТИЧЕНКО Марія Максимівна
(1912–1991)

Ректор (1956–1970)

*Кандидат філософських наук, професор,
академік Академії педагогічних наук СРСР*



РОМАНОВСЬКИЙ Олексій Корнійович
(1918–2014)

Ректор (1970–1973)

*Доктор філологічних наук, професор,
міністр культури УРСР у 1970-х роках*



ШКІЛЬ Микола Іванович (1932 р.н.)

Ректор (1973–2003)

*Почесний ректор університету, доктор фізико-математичних наук, професор, академік
Національної академії педагогічних наук України,
академік Російської академії наук, заслужений діяч
науки і техніки України, лауреат Державної премії
України в галузі науки і техніки*





АНДРУЩЕНКО Віктор Петрович

**Ректор Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова**

*Доктор філософських наук, професор,
член-кореспондент Національної академії наук
України, академік Національної академії
педагогічних наук України, заслужений діяч
науки і техніки України*

*Лауреат Державної премії України в галузі освіти,
Президент Асоціації ректорів педагогічних універси-
тетів Європи, перший віце-президент Спільки ректорів
державних вищих навчальних закладів України, завідувач
кафедри соціальної філософії та філософії освіти Інсти-
туту магістратури, аспірантури та докторантури*

Флагман української педагогіки — Національ-
ний педагогічний університет імені М. П. Дра-
гоманова — неможливо уявити без його сла-
ветного керманіча — академіка Віктора Петровича
Андрущенка, який з 2003 року впевнено веде цей нав-
чальний заклад до нових звитяг в царині науки та освіти.

Народився майбутній академік 1 січня 1949 року в
селі Совинка Конотопського району Сумської області в
родині вчителів Петра Андрійовича та Наталії Іванівни
Андрущенко. Батьки навчили його любити книгу, бути
серйозним та відповідальним, допитливим. І хоча потяг
до знань відчував змалку, про «велику науку» спочатку
не думав. Відтак закінчив Конотопський індустріаль-
ний технікум, потім відслужив два роки в армії. На час
демобілізації вже зрозумів, чого прагне душа, тому од-
разу ж вступив на філософський факультет Київського
національного університету імені Тараса Шевченка, а по
закінченні як здібного до науки студента його рекомен-
дували до аспірантури. Там, у своїй «альма-матір», захи-
щав і кандидатську, і докторську дисертації.

... І почався славетний шлях вченого. Нічого йому не
«впало з неба». Всього досягав власним розумом, сум-
лінною працею, прагненням до перфекціонізму. В рідно-
му університеті працював спочатку просто викладачем,
потім — доцентом, згодом — професором. Розумного,
наполегливого та перспективного науковця, звичайно
ж, помітили, ще й розглядили в ньому неабиякий адміні-
стративний талант.

Відтак у 1995–1999 роках Віктор Петрович працю-
вав заступником та першим заступником міністра освіти
України, де під його керівництвом і за безпосередньою
участю здійснено формування нормативно-правового
поля освіти (підготовлено, зокрема, проекти Законів
України «Про вищу освіту», «Про державну підтримку

позашкільної освіти» та інші), оптимізацію мережі за-
кладів освіти, розробку моделі ступеневої підготовки
фахівців: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, ма-
гістр. Він опікувався введенням нових спеціальностей,
становленням системи контролю якості навчально-ви-
ховної діяльності, брав участь у підготовці Концепції гу-
манітарної освіти та Концепції національного вихован-
ня молоді.

З 1999 до 2003 роки обіймав посаду директора Ін-
ституту вищої освіти НАПН України, де здійснював соці-
ально значущу і розгалужену роботу щодо опрацювання
основних напрямів діяльності Інституту, добору науко-
вих кадрів, обґрунтування концепції масштабних дослі-
джень з проблем вищої освіти України.

А навесні 2003 року майже одноголосно був обраний
ректором Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. На цій посаді працює й нині.

Знаний Віктор Петрович не тільки в Україні, але й
далеко за її межами. Можна стверджувати, що Віктор
Андрущенко відбувся і як науковець, і як викладач, і як
державник, і як глава сім'ї та засновник династії україн-
ських науковців.

В. Андрущенко є одним із фундаторів сучасної соці-
альної філософії як історії, теорії та методології соціаль-
ного пізнання. Предметом його досліджень стали Лю-
дина і Суспільство в їх органічній взаємодії й розвитку,
виробничій інфраструктурі, соціально-політичній орга-
нізації та культуротворенні.

Академіком обґрунтована модернова концепція Лю-
дини, її підготовки до життя, навчання та виховання в
умовах сучасних трансформаційних процесів, глобалі-
зації та інформаційної революції. Поряд з традиційними
характеристиками особистості обстоюється необхідність
формування таких якостей, як толерантність, здатність до
міжкультурних комунікацій, поєднання національних та
загальнолюдських цінностей, якостей громадянина Укра-
їни і світу, екологічної культури тощо. На цій базі вченим
сформована новітня філософія освіти та виховання, яка
була покладена в основу «Національної доктрини розви-
тку освіти України у XXI столітті». Нещодавно ґрунто-
вим надбанням світової педагогіки стала книга Віктора



Андрущенко «Світанок Європи. Проблема формування нового вчителя для об'єднаної Європи», що презентувала міжнародній громадськості, на якій ціннісній платформі мусить зрости новий вчитель, щоб забезпечити мирний, толерантний розвиток цивілізації.

Нині у творчому та науковому доробку Віктора Петровича — більш ніж 800 наукових праць, серед яких статті, індивідуальні і колективні монографії, підручники, навчальні посібники, за якими вже не один десяток років навчаються студенти не тільки в Україні, а й за її межами.

Загальне визнання отримали книги В. П. Андрущенко «Людина в системі культури» (1984), «Ідеологічна ефективність культури» (1988), «Історія соціальної філософії» (2000), «Роздуми про освіту» (2004, 2008); «Вступ до філософії. Великі філософи» (2004), «Організоване суспільство» (2006), «Ціннісний дискурс в освіті в епоху глобалізації та інформаційної революції» (2009), «Світанок Європи» (2011), «Роздуми про освіту: філософія та методологія» (2014), «Світанок Європи. Проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи XXI століття». — 3-тє вид. (2015) та багато інших.

Віктор Петрович є безпосереднім організатором наукових і науково-практичних конференцій, симпозіумів, семінарів всеукраїнського та міжнародного рівня, є головним редактором часописів «Вища освіта України», «Генеза», «Директор школи, ліцею, гімназії», «Практична філософія», «Людина і політика», «Політична філософія», «Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова» (22 серії); є членом редколегій журналів «Гілея: Історія. Політологія. Філософія», «Інформаційний вісник Академії наук вищої освіти України», «Пам'ять століть», «Педагогіка і психологія» (вісник АПН України), «Політичний менеджмент: Політологія. Соціологія. Психологія. Конфліктологія», «Президент», «Проблеми освіти», «Рідна школа», «Соціальна психологія», газета «Освіта України», «Філософські проблеми гуманітарних наук» (КНУ імені Т. Шевченка) та ін.

За вагомих особистих внесок у розвиток національної освіти, впровадження сучасних методів навчання і виховання молоді в 1997 році Указом Президента України йому було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». У листопаді 1999 року В. П. Андрущенко обраний членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України, у квітні 2003 року — дійсним членом Національної академії педагогічних наук України.

Віктор Петрович Андрущенко — академік декількох громадських академій; перший віце-президент Української академії політичних наук; віце-президент міжнародної мережі університетів — East-European University Network.

За здобутки у галузі освіти, науки і техніки В. Андрущенко нагороджений премією Академії педагогічних наук України (2000); почесною медаллю імені лауреата Нобелівської премії Альберта Швейцера, нагородою Академії наук вищої школи (2002), нагороджений Орденом «За заслуги» III ступеня (2004), Орденом «За заслуги» II ступеня (2008), Орденом «За заслуги» I ступеня (2010), Почесною Грамотою Верховної Ради України (2002, 2003), відзнаками Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України, Нагрудним знаком «Знак Пошани» Київського міського

голови, Орденом I ступеня Ради миру України, Дипломом лауреата премії імені Дмитра Чижевського Національної академії наук України (2003), має нагороду імені Св. Володимира АН вищої освіти України (2007). Отримав почесну відзнаку Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності «За духовне відродження нації» (2009), орден Хрест Пошани «Князь Святослав» (2004), Міжнародну літературно-мистецьку премію імені Григорія Сковороди (2010). Нагороджений знаком «Відмінник освіти України» Міністерства освіти і науки України та багатьма іншими. Міжнародний Сократівський комітет присвоїв В. Андрущенко звання лауреата Міжнародної премії у сфері наукових досліджень «Ім'я в науці» (2011). Лауреат Державної премії України в галузі освіти (2013), отримав «Медаль Павла Вірського» (2014), лауреат відзнаки «Засвіти вогонь» (2015).

За внесок у зміцнення міжнародних відносин у сфері науки Вчена рада Міжнародного університету Відня (Австрія) спільно з Номінаційним Комітетом Європейської Бізнес Асамблеї (Оксфорд, Велика Британія) присвоїла академіку В. Андрущенко звання «Почесний професор Міжнародного університету м. Відня», а університет було нагороджено міжнародною відзнакою «Європейська якість». Міжнародною Асоціацією суспільних об'єднань «Міжнародний центр гуманної педагогіки» академіка Андрущенко було обрано Лицарем гуманної педагогіки.

І це далеко не повний перелік його заслуг, нагород та почесних звань. Ще треба згадати, що під керівництвом та за науковою консультацією В. Андрущенко підготовлено понад 70 кандидатів та 48 докторів наук з різних галузей.

Життєве кредо Віктора Петровича — робити все як найкраще. Саме тому університет, який він очолює, став визнаним центром міжнародних освітніх і наукових зв'язків, потужним осередком фізичного та художньо-естетичного виховання молоді.

Ректор завжди оточений юрбою студентів, бо йому навіть на думку не спадає «почивати на лаврах», відокремлюючи себе від тих, кого він плекає та навчає. Як людина сучасна та «продвинута», він багато спілкується в соцмережах, де в нього є власні аккаунти та блоги. Жодна студентська проблема не залишається поза увагою ректора, жодне свято не відбувається без його участі. Спілкуватися з В. П. Андрущенко — це велике задоволення і для міністрів, і для студентів: він дослуховується до кожного, але завжди відстоює свою точку зору, при цьому щиро поважаючи думку свого опонента. Саме тому студенти і викладачі у захваті від свого наставника.

Ректор Віктор Андрущенко спрямовує колектив на збереження традицій, набутого досвіду та створення умов для інтенсифікації розвитку університету, на перетворення його у вищий навчальний заклад європейського рівня, який цілком закономірно підтверджує свій лідерський статус та продовжує нарощувати інтелектуальні й матеріальні потужності, виховуючи талановитих педагогів.

«Лише філософи і педагоги, — стверджує Віктор Петрович, — мають змогу піднятися до розуміння «духу епохи» як одвічної мудрості історії і сьогодення, мудрості, яку належить передати дітям». І нині він у повсякденному пошуку й благодатній відповідальності та освітнянській приреченості.